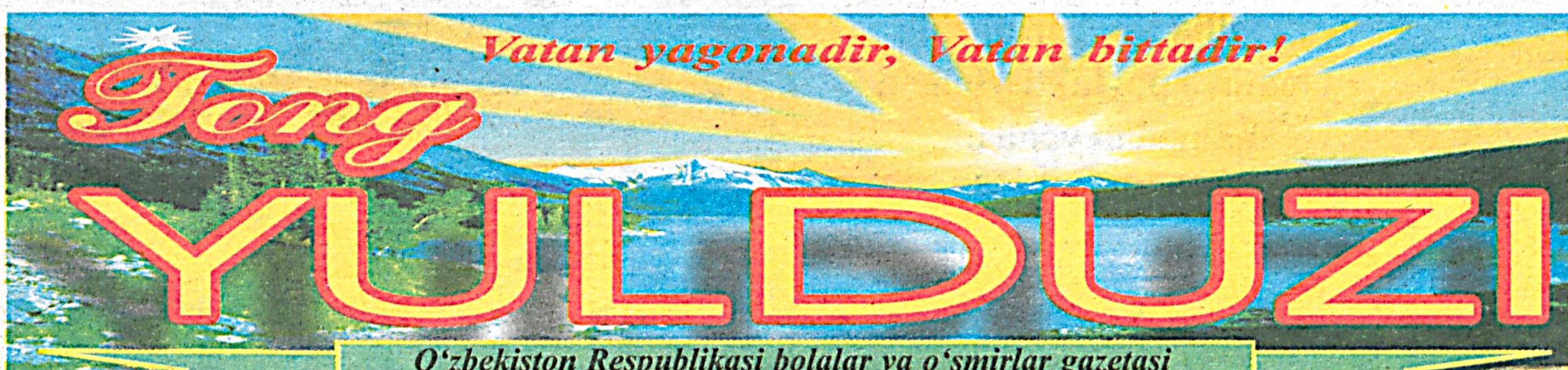

Madrididan xushxabar keldi! / 2-bet

2008-yil
28-iyul
N:30
(66675)

**HALOVATNING
KO'ZLARI**

4-5-bet

**TARBIYANI
YARATIB
BO'LATIMIZ?**

3-bet

Ular «Burchimullo»da dam olishyapti.
Bu haqdagi maqolani keyingi sonida o'qiydiz.

Aziz o'quvchilar!

Eng sevimli va eng arzon
gazetangizga yilning ikkinchi
yarmi uchun

OBUNA

davom etmoqda. Istalgan aloqa
bo'limlarida
qadrdon gazetangizga obuna
bo'lishingiz mumkin.

Yashang,

Mustaqilligimizning
17 yillik to'yi arafasida
Ispaniya poytaxti Madrid
shahridan yana bir
xushxabar keldi

VATAN YOSHLARI!

14-20-iyul kunlari Ispaniyada o'tkazilgan 49-Xalqaro matematika olimpiadasida jahonning 97 davlatidan kelgan 535 nafar ishtirokchilar qatorida mamlakatimiz vakillari ham muvaffaqiyatli ishtirok etishdi. 6 kishidan iborat terma jamoamiz yosh matematiklari o'z nufuziga ega bo'lgan Xalqaro olimpiadada ishonchli g'alabani qo'lga kiritishdi. Olimpiadada vakillarimizdan 4 nafar o'quvchi bronza medali bilan taqdirlangan bo'lsa, yana 2 nafar ishtirokchimiz 49-Xalqaro olimpiadaning faxriy diplomiga sazovor bo'ldi.

Yuzga yaqin davlatlardan kelgan o'quvchilar orasida munosib ishtirok etib, o'zlarining bilimlarini ko'rsata bilgan yosh matematiklarimizning bu g'alabalari maqtashga arzigulikdir.

Bu safargi bahslarda terma jamoamiz sharafigi qizlarimizdan birinchi bo'lib Samarqand iqtisodiyot va servis instituti qoshidagi akademik litseyning 2-bosqich o'quvchisi Diyora Salimova himoya qildi va olimpiadaning bronza medali sohibi bo'ldi. Bundan tashqari, Buxoro viloyati, Qorako'l tumanidagi 2-maktab o'quvchisi Sherzod Safoyev, Namangan viloyati, Uchqo'rg'on tumanidagi 6-ixtisoslashgan maktab-internati o'quvchisi Farhod Haydarov, Buxoro viloyati, Qorako'l tumanidagi 1-ixtisoslashgan maktab-internati o'quvchisi Alisher Eshonqulovlar ham nufuzli olimpiadaning bronza medallari va diplomlarini qo'lga kiritishdi.

Shuningdek, Buxoro viloyati, Qorako'l tumanidagi 1-ixtisoslashgan maktab-internati o'quvchilari Abror Pirnafasov va Elbek Qurbonovlar Xalqaro tashkiliy qo'mitaning faxriy diplomi bilan taqdirlanishdi.

Bu ko'rsatkichlar yildan-yilga mamlakatimiz umumta'lim maktablari o'quvchilarining bilim, malaka va ko'nikmalarining sifat darajasi o'sib borayotganidan dalolat beradi.

Olg'a bos, olg'a!

Daryo yo'llaridek yo'limiz olis,
Yoyil, ey, jo'rajon, turnadek quloch!
Bu yo'lda sen-u men emasmiz yolg'iz,
Ayrilmas yo'ldoshdir mashaqqat, quvonch.
Olg'a bos, olg'a!

Bu yo'llar iymoni beg'uborlarga,
Bo'ron-u dovullar tashlolmagay band.
Bu yo'ldir mardlikka chin xumorlarga,
Tutgil, ey, jo'rajon, ko'krakni baland!
Olg'a bos, olg'a!

El-u yurt ishqidir dillarda ummon,
El-u yurt mehriq chanqoqmiz, chanqoq!
Olg'a, ey, jo'rajon, dovyurak o'g'lon,
Bu yo'lda chaqnaylik misoli chaqmoq!
Olg'a bos, olg'a!

Yamin QURBON

Xalqaro matematika olimpiadasi har yili maktabning yuqori sinf o'quvchilari o'rtasida o'tkaziladi.

Birinchi marta Xalqaro matematika olimpiadasi 1959-yilda Ruminiyada 7 ta davlat ishtirokida o'tkazilgan. Hozirda mazkur olimpiadada 5 qit'adan 100 ga yaqin davlat jamoalari ishtirok etadi.

O'zbekiston terma jamoasi 1997-yildan buyon ushbu nufuzli Xalqaro olimpiadaning doimiy ishtirokchisi hisoblanadi.

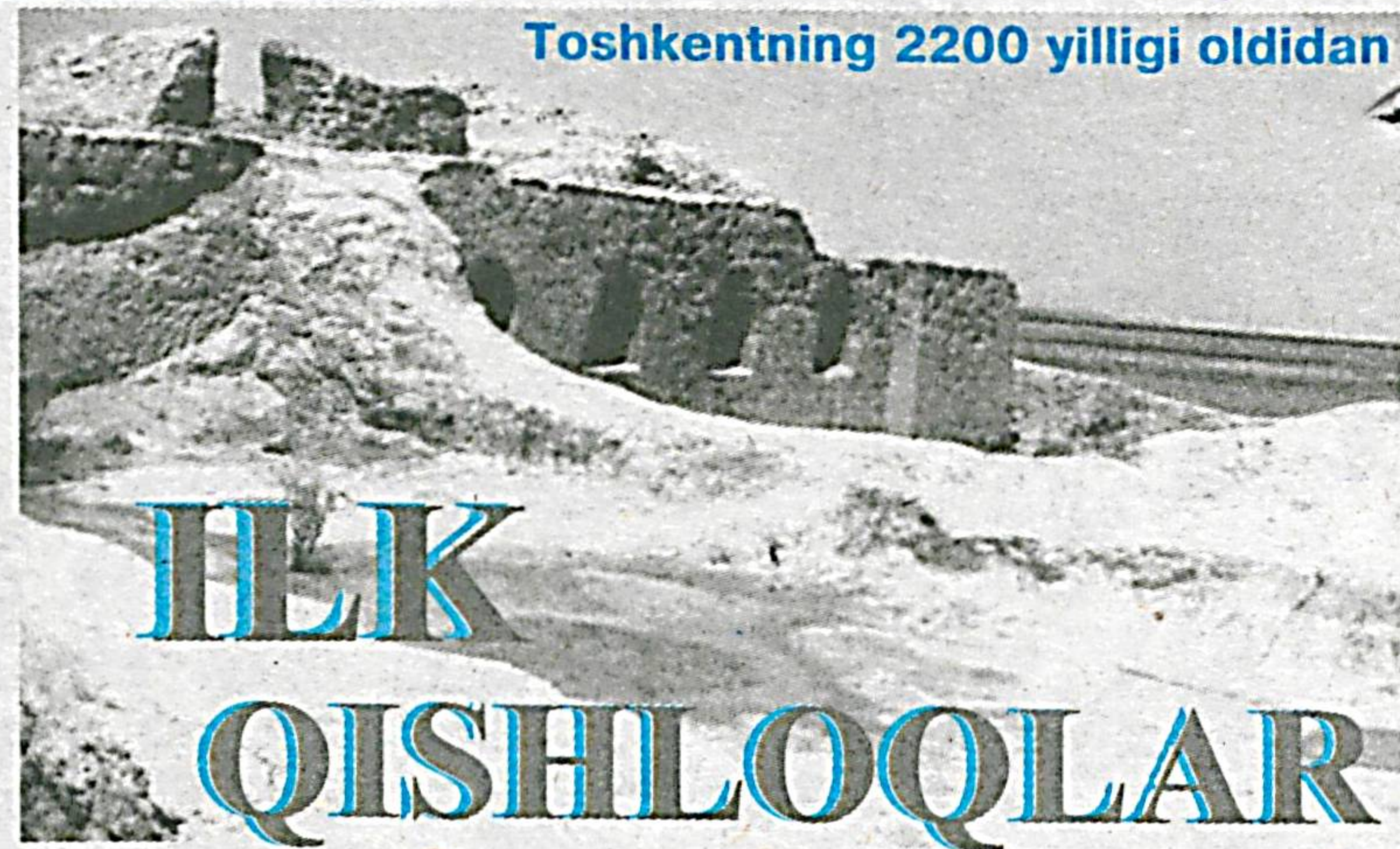
Xalqaro matematika olimpiadasi o'zining rasmiy emblemasi va bayrog'iga ega bo'lib, 1995-yilda Kanadada joriy qilingan.

Hozirgacha ushbu olimpiadada 12226 nafar ishtirokchi qatnashgan.

Sherali NAMOZOV

Toshkentning 2200 yilligi oldidan

ILK
QISHLOQLAR

Bolalar, bilasizlarki, qishloqlar asta-asta rivojlanib, shaharga aylangan. Toshkent ham shu davrni boshidan kechirgan shaharlardan biridir. Manbaalarga qaraganda, Toshkent o'rnida Qorasuv, Salor va Jo'n arig'i yoqalarida ilk qishloqlar paydo bo'lgan. Bir tomoni Jo'n arig'iga yondosh qadimgi joy atrofi dastlab marza bilan ko'tarilib, qishloq ko'rinishini olgan. Qadimda bunday joylar «kat» deb atalgan. «Kat» qishloq deganidir. Tarixchilar bu joylarni Shoshtepa deb yuritadilar. Shoshtepaliklar kulolchilik, jez va temirdan qurol va xo'jalik asboblari yasaganlar. Shuningdek, yilqichilik, qoramolchilik, qo'ychilik hamda tuyachilik bilan shug'ullanishgan. Ular to'qimachilikni ham yaxshi bilishgan. Xullas, bu qishloqlar Toshkentning qadim madaniyatini asta-sekin shakllanishida muhim ahamiyat kasb etdi.

Keyinchalik Chirchiq, Salor va Qorasuv bo'ylaridagi yerlarning yarmidan ko'prog'i obod etildi. Salor yonida joylashgan shahar – Madinat ash-Shosh ham har tomonlama rivoj topa bordi. Tarixchilar uni Toshkentning asosi, deb biladilar.

BU AJIB DUNYO
QOG'OZNI KIM IXTIRO
QILGAN?

XIII – XIV asrda Samarqand qog'ozining shuhrati dunyoga yoyilgandi. Sinoati hanuzga qadar yashirin bu nafis qog'oz ajdodlarimizning tengsiz zakovatining bir namunasidir.

HAVO SHARI QACHON PAYDO
BO'LGAN?

Ilk havo shari 1783-yilning 21-noyabrida Fransiya osmoniga ko'tarildi. Uning ixtirochilari aka-uka Mongolfelar bo'lib, shar ichi qaynoq havo bilan to'ldirilgan edi. Dvigatelli havo shari ham Parijda Genri Giffard tomonidan yaratildi. U ko'mir yordamida ishlangan. To'g'ri, bu usul juda xavfli edi, biroq, shar havoga osonlikcha ko'tarilgan.

DILOROM tayyorladi

Munisa bog'chani bitirdi. Endi yoz bo'yi uyda o'ynaydi. Sentabrdan esa 1-sinfga boradi, uch kun o'tmayoq u bog'chani sog'indi. Chunki yolg'iz qolib uyda zerikib ketdi. Qo'shnisi Hilola bog'chaga ketadi. Munisani opasi esa oyisi bilan do'konda ishlayapti, muzqaymoq sotyapti. Munisa oyisi, adasi, opasini ishga kuzatib qo'ygach, birpas qo'g'irchoq o'ynaydi. Birpas televizor ko'radi. Hadeb multfilm ko'rish ham unga yoqmaydi. Kitob o'qishni esa hali bilmaydi. Harflarni taniydi-yu, bir-biriga qo'shib o'qishga qiynaladi. Bugun kun judayam isib ketdi. Munisa chelakhasida

O'RTOQ

hovlida ochilib yotgan gullarga suv quydi. Katakxonadagi tovuqlarga ham suv bermoqchi bo'lib eshigini ochgan edi, birdan bezovtalanib u yoqdan-bu yoqqa yugurayotgan chipor tovuq o'zini tashqariga urdi.

Cho'chib ketgan Munisa yiqilib tushdi. Chelagidagi suv to'kilib ketdi. Munisa yig'lagisi kelsa ham hech kim yo'qligi uchun yig'lamadi, darrov o'rnidan turib katak eshigini berkitdi. Ko'ylagini loy joyini ariqchadagi suvda chaydi. Keyin esiga chipor tovuq tushib, ko'zi bilan hovlidan qidirdi. Biroq, gilos daraxtini tagida ham, anjir tagida ham, pomidor paykalida ham ko'rinnadi.

Voy, agar ko'chaga chiqib ketsa, adashib qoladi-ku! Keyin oyimga nima deyman, deb o'yladi o'zicha. Munisa oyisining, ko'chaga chiqmasdan uyda o'tir, degan gapini ham unutib, yugurib tashqariga chiqdi. Gulxayrilar chaman ochilib yotgan bog'chani asta, ammo diqqat bilan kuzatdi. Tovug'i ko'rinnadi. Bunday qarasa, qo'shnisining eshigi ochiq. Hoynahoy, o'sha yoqqa kirgan bo'lsa kerak, Munisa, asta darvozadan mo'raladi. Ro'parasidagi o'rik daraxti soyasida qo'shni bola Izzat

Davomi 3-betda

TARBIYANI

qo'llasa ham bo'ladi.

Hatto xulq-atvori tushunarsiz bo'lgan bolalar ham ba'zida juda aqlli bo'lib qoladilar. Ba'zida aqlli bolalar ham noto'g'ri ish qilib qo'yishlari mumkin.

Bola olti yoshga yetganda, unda turli injiqliklar refleksi kuchayadi. Bu davr

YARATIB BO'LADIMI?

Aziz bolajonlar! Siz o'zingizga hech «Men aqlli bolamanmi?» - degan savol bilan murojaat etganmisiz? To'g'ri, bu savol sizga anchagina jo'n tuyulayotgandir. Biroq, nemis olimlari ana shu haqda ham bosh qotirganlar. Bugun siz bilan sirlashadigan mavzimiz ana shu xususida. Olimlarning ta'kidlashicha, ota-onalar farzandlarining ikki xil fe'l-atvoriga ega ekanligini yaxshi farqlashlari lozim. Birlamchi: bolaning o'zi bilmagan holda odob va tartib doirasidan tashqarida harakatlar qilishidir. Ikkilamchi: uning ko'nglida ezguliklar va yaxshiliklar qilishga intilish hissi uyg'onishi. Sizda bu ikki davrni qanday qilib farqlash mumkin, degan savol tug'ilishi tabiiy, albatta. Buni ularning fikrlashlaridan bilib olsa bo'ladi. Ularning bu vaziyatdagi fikrlashlari aynan ezgulikka qaratilgan bo'ladi. Ota-onalar xuddi shu soniyalarni poylab, farzandlariga pand-u nasihat qilsalar, bola qulog'iga yaxshi quyib oladi. Chunki ana shu vaqtda u nasihat eshitishga moyil bo'ladi. Bu qulay usulni har qanday tarbiyasi og'ir bolalarda

o'n yetti, ba'zida yigirma uch yoshgacha davom etishi mumkin. Xuddi shu vaqtlarda onalar bolalarga jiddiyoq e'tibor berib, tarbiya yaratish uchun birinchi va asosiy qadamni qo'ymoqlari shart. Qanday, deysizmi? Bu yumush unchalik og'ir emas.

Ko'p hollarda ota-onalar farzandlari biror-bir noo'rin xatti-harakat qilgan vaqtda yoki turli muammolar kelib chiqishiga sabab bo'lganlarida urishadilar, koyiydilar, nasihat qiladilar. Bu kabi kayfiyatga salbiy ta'sir etuvchi «nasihatgo'ylik» esa bola nazdida ortiqchadir.

«Tarbiya yaratish usuli» oilada ota-ona va farzandlar o'rtasida mehr-oqibat ko'tarilishining oldini olar ekan.

Bolajonlar, siz esa faqat ota-onagizga qarab qolmasdan, o'zingiz ham bu usuldan foydalanib yuring. Sizga ikkilamchi fe'l-atvor egasi bo'lishingizni tarafdorimiz. Shunda aqlli va odobli, albatta betakror inson bo'lib ulg'ayasiz.

NAFISA

Anorboy akaning do'stlari xonadonning fayzli kunlaridan birida unga ulug' rassom Levitaning «Kuz manzarasi» asarini sovg'a qilishdi.

Xonadon kenjatoyi to'rt yashar Muhriddin bu sirli manzaraning oldida uzoq turdi, qulog'iga hech narsa kirmas, karaxt holatda edi. Bolalar hovliga chiqib ketgach, Anorboy aka Hadicha opaga yuzlandi:

– Kenjangdan bir balo bor, nimadir chiqadi.

O'sha «nimadir» o'zini ko'p kuttirmadi. «Kuz manzarasi»ga soatlab tikilib o'tirsa ham zerikmaydigan Muhriddinning o'zi ham bir narsalar chiza boshladi.

Shahrixon tumani, Bo'ston qishlog'idagi Al-Xorazmiy nomli 13-o'rta maktabga qatnay boshlaganida esa rassom bo'lish ahdi qat'iydashdi.

Muhriddin asta-sekin asarlari bilan katta davralarga ham kira boshladi. 2005-yilda «Sport tinchlik elchisi» respublika yosh musavvirlar ko'rik-tanlovida qatnashib, faxrli ikkinchi o'rinni egalladi. 2006-yili esa «Kamoliddin Behzod izdoshlari» respublika ko'rigida qatnashib, birinchi o'rinni oldi. Shu sabab bo'lib, taniqli rassom Ortiqali Qozoqov nazariga tushdi.

2008-yil ham Muhriddin uchun

MUHRIDDIN

omadli keldi. Sohibqiron Amir Temur tavalludiga bag'ishlab o'tkazilgan respublika ko'rik-tanlovida san'at yo'nalishi bo'yicha birinchi darajali diplom bilan taqdirlandi.

Ayni damda Toshkent madaniyat kollejining rassomchilik fakultetida tahsil olayotgan Muhriddin To'xtarboyev ustozlari Husan Nabiye, Shahobiddin Hoshimov va Xolmat Fayziyevlardan rassomchilik sir-asrorlarini puxta o'rganmoqda. Taniqli rassomlar Rahim Ahmedov, Malik Nabiye, Chingiz Ahmarov va Bahodir Jalolov asarlarini soatlab tomosha qilib zavqlanadi.

Shuni ham ta'kidlash kerakki, Muhriddinning ham o'ziga xos yutug'i bor. Yosh rassom sifatida u turli janrlarda ijod qilib, yaxshi natijalarga erishmoqda. Hozirgacha yaratgan ellikdan ortiq asarlari betakror va rang-barangligi bilan kishini hayratga soladi.

Tinib-tinchimas yosh rassomimiz ayni damda «Kelajak ovozi» respublika tanloviga hozirlik ko'rmoqda. Har bir chizgan asarini ustozlari Ortiqali Qozoqovning o'tkir nigohidan o'tkazib, tegishli maslahatlar olmoqda. Tirishqoq yosh rassomning rejaları ulkan. Orzusi, kollejni tugatgach, Kamoliddin Behzod nomidagi Milliy rassomchilik institutiga kirib o'qishni davom ettirish. Albatta, niyatiga erishadi, deb umid qilamiz. Chunki u yosh bo'lishiga qaramay, ko'plab ustozlardan saboq olishga ulgurdi. Ustoz ko'rgan shogird hech qachon qoqilmaydi.

Yusuf FAYZULLO

Boshi 2-betda

mashinachasini o'ynab o'tiribdi. Tez-tez burnini tortib qo'yadi-yu, boshini ko'tarmaydi.

– Izzat, – chaqirdi Munisa.

Izzat boshini ko'tardi, Munisani ko'rib jilmaydi.

– Izzat, tovug'imizni ko'rmadingmi?

– Qanaqa tovuq? – hayron bo'ldi Izzat.

– Chipor tovuq.

– Chipor degani nima o'zi?

– Birpas berkinib tursak, bolalari yana chiqadi, – dedi Izzat.

– E, tovuq g'imni topishim kerak. Izzat, o'ying qani-ding?

– Men bog'chaga boradi. Men

– Ja

TOPIB OLDI

– Ola-bula degani.

– Ola-bula nima degani? – yana so'radi Izzat.

– E, qanaqa g'alchasan? Tovug' degani.

– Tovug' g'alcha bo'ladimi?

– Tovug' g'alchamas, sen g'alchasan.

– Men Izzatman-ku, opa, g'alcha kim? – Izzat tuproq

qo'llarini kiyimiga artib o'rnidan turdi. – Sizga tovuq kerakmi,

chipormi? Bizda chipor yo'q, lekin tovuq bor. Ana, olavering,

– Izzat Munisani qo'lidan ushlab hovli etagidagi

tovuqxonaga boshladi. – Bizda-chi, Jo'ja bor, beshta. Ular

Sariq tovuqni bolasi. Yuring, ko'rsataman, – Munisa unga

ergashdi. Katakda kattakon sariq tovuq, chip-chip chirqillab

yonida yurgan jo'jalariga nimalarnidir titib berayotgan ekan.

Bolalarni ko'rdi-yu, darrov qurillab hurpaydi, jo'jalari chopqillab

kelib uning pinjiga yashirib olishdi.

– Tovug'ing qizg'anchiq ekan, – dedi Munisa, – men jo'jalarini

ko'rmoqchiydim.

aytib bering, topishmoq topishni bilasizmi? Bo'lmasa, ashula ayting, anu... «Bojalar»ni aytishni bilasizmi?

– Iya, jinnivoy, «Bojalar» ashulamas, «Jiyda gullaganda» ashula.

– Ha, topdiz, o'sha «Jiyda gullaganda»ni ayting.

Bizaniyam o'rik gullaganda ko'p asalari kelgan, o'rik

pishganda bo'lsa, arilar ko'paydi, – xo'rsindi Izzat.

– Munisa, sen shu yerdamiding, adang qidirib

bog'chaga bormayman, oyisi ishga ketadiganlar uyda o'ynayveraman. uyda o'ynash mazaykande senga, bog'cha yaxshi-ku.

– Bog'cha qanaqa bo'ladi?

– Bog'chada bolalar ko'p bo'ladi. Bog'chapa ertak aytadi.

Izzat birpas o'ylanib qoldi, keyin ayyorona iljaydi. – Munisa opa, siz

b o g ' c h a p a bo'laqoling.

– Qanday qilib?

– hayron bo'ldi Munisa.

– Menga ertak

yuribdi-ku, – bir tovoq sut ko'tarib kirib keldi Shahlo kennoyi.

– Men tovug'imizni yo'qotib qo'ydim, – dedi Munisa shoshib chiqib ketarkan.

– Opa, ketmang, – Izzat yig'lagancha unga ergashdi, – men bilan o'ynang. Oyi, ayting, ketmasin.

– Yig'lama Izzat, opangni adasi chaqirdi. Sen

sutingni ichib olgin, keyin ularnikiga chiqamiz, –

o'g'lini bag'riga bosdi oyisi.

– Opamga tovuq beramizmi? – ovuna qoldi u. –

Yuring, opamnikiga chiqaylik.

Shu payt qo'lida rangli qalam, flamaster ko'targan

Munisa bilan dadasi kirib keldi.

– Shahloxon, maylimi Munisa tushgacha shu yerda

turib tursa, Tushdan keyin onasi kelib qoladi.

– Mayli, mayli, men Munisani o'ynataman, unga

o'rtoq bo'laman, – dedi Izzat oyisidan avval, – yur,

mashinamni beraman, kattalar kulib yuborishdi.

Shunday qilib, Munisa yoz bo'yi Izzatga o'rtoq

bo'ldi. Shahlo kennoyi Munisaga ham, Izzatga ham

rasm chizish, 100 gacha sanashni, kitob o'qishni

o'rgatdi.

1-sentabr kuni maktabga otlangan Munisaga

o'rtoq'i Izzat bir dasta gul sovg'a qildi.

Darvoqe, ularni o'rtoq qilib qo'ygan chipor tovuq

esa o'shanda yo'qolmagan ekan, u hech kimga

ko'rsatmay to'plagan tuxumlarini o'n to'qqiz kun

bosib yotib, yettita jo'ja ochib chiqdi. Jo'jalarining

biri juda chiroyli, oq-qora chipor. Chipor sal katta

bo'lsa, Munisa uni Izzatga sovg'a qilmoqchi.

Muhabbat HAMIDOVA

1. «NEKSIYA»NI YAXSHI KO'RAMAN

Biz ko'p joyni kezdik, juda ko'p bolalar va o'smirlar, kattalar bilan uchrashdik. Bizga yo'ldosh bo'lgan Shohrubbekning aqlli ish tutishlaridan va bama'ni gaplaridan xursand bo'lib, u bilan kechgan voqealarni sizga yetkazmoqni lozim topdik. Agar, yosh do'stlarim, Shohrubbekni ma'qul deb topsangiz, u bilan do'stlashishingiz mumkin. Keling, avvalo voqealarga to'xtalaylik:

Surxondaryodan to'g'ri Namanganga o'tdik.

Har gal to'xtab mashinani qayta o't oldirganda, oldingi o'rindiqlarda o'tirgan Shohrubbek haydovchini ogohlantiradi:

– «Ruchnoy»ni torting... Ana uni «d» ga qo'ying!

Avvaliga hayron bo'ldim. Shohrubbek bolalik qilyaptimi yoki haqiqatan ham mashinani yaxshi tushunadimi?!

Mashina egasi Faxriddin aka yuzimdan, qarashimdan nima demoqchi ekanligimni anglab:

– Shohrubbek mashinani yaxshi tushunadi, – dedilar.

– Demak, u bort injenerimiz ekan-da! – deya hazillashdim. Lekin ishonasizmi, haqiqatan, uzoq yo'l bo'yi uning xizmati katta bo'ldi. Boz ustiga, bizni zeriktirmadi ham.

– Nimani ko'ryapsiz, Shohrubbek?

– deb so'radim yo'l bo'yi keta turib.

– Halovatning ko'zlarini! – javob qildi u.

Halovatning ham ko'zi bo'ladimi, deya hayron bo'larsiz, yosh do'stim? Bo'lmasa-chi! Uning o'tkir ko'zlari bo'lmaganda, yaxshilarga do'st bo'larmidi?

– Qaysi mashinani yaxshi ko'rasiz? – so'radim yana undan.

– «Neksiya»ni yaxshi ko'raman! – to'liq javob qildi u.

Izohga hojat yo'q. Ammo bir og'iz qo'shimcha shuki, uning gapida jon bor. O'zimizda ishlab chiqarilayotgan «Neksiya»larni xorijda ham maqtab-maqtab minishyapti. Bu yaxshi, albatta.

SHERZODNING «SIRI»

Hadicha opa kenja o'g'li Shohrubbek:

– Akang Sherzod bugun ham maktabda qolib ketdimi, deyman. Mollarni dalaga olib borish kerak. O'zing yaxshisan-ku, sen haydab boraqol, – dedi yolvorgan ohangda.

– Uf-f! – Sherzod ensasi qotib boshini qashladi. – Har kuni men oboraveramanmi? Bilaman, akam atayin maktabdan kech kelyapti, – deb biroz qizishib oldi.

Oldinlari Sherzod akasi maktabdan sirayam kech kelmasdi. Agar Shohrubbek havasga «Molni bugun men boqib kela qolay», desa, u unamay:

– S e n

kichkinasan.

Undan ko'ra,

darsingni

tayyorla, –

deguvchi edi.

Endi esa,

Shohrubbek akasini maktabdan so'ng rosa futbol o'ynab kelayapti, deb o'ylasa, qiziq, uning charchagani ham, terlagani ham sezilmasdi.

Sherzodning uyga kech qaytishi odatidan

(Hikoya)

onasi ham hayron bo'lib:

– Nega bunday qilyapsan, o'g'lim? – deb so'rasa, u pinagini ham buzmay:

– Ish chiqib qolayapti-da, oyi, – deydi. Hamma gap uning tug'ilgan kunida oshkor bo'ldi.

Qishloqqa yangi ko'chib kelgan Sevara opa shu kuni ularnikiga mehmonga kelib, Sherzodni chiroyli ko'ylak bilan tabriklasa bo'ladimi...

Bundan Hadicha opa ajablanib:

– Voy-bo'-o', o'g'lim hurmatga sazovor nima ish qilib qo'yibdi buncha?! – deya kuldi.

– Opa, – dedi bir vaqt Sevara opa jiddiy qiyofada.

– O'g'lingiz tilla bola ekan. Har kuni maktabdan chiqib

o'g'limning yoniga keladi. Shu deng, o'g'lim Nishonboy

nogiron bo'lib yotib qolgan.

Erinmay Sherzodjon unga har

xil fanlardan darslarni

o'rgatadi. Hozir o'g'lim ham

Sherzodjonday ancha bilag'on

bo'lib qolgan. Rahmat

o'g'lingizga, – Sevara opa

o'z gapidan to'lqinlanib,

kiprigida yosh miltilladi. Bu

maqtovlarni Sherzod o'zi ham

eshitib, gapni hazilga burdi.

– Oyi, ko'rdingizmi, men juda yomon bola emasman.

Ulug'bek MUSTAFO,
Yangiyo'l tumani

HALOVATNING yoki Shohrubbekning bobo

2. QARANG, QANDAY CHIROYLI

Namangan tumaniga kirib bordik. Tizza barobar bo'lib qolgan g'za nihollari. G'alla o'rini tugab, oltindek yaltirab turgan keng dalalar. Yam-yashil tut daraxtlari. Aylanma asfalt yo'l. Kun issiq. O'lkamiz quyoshida pishgan qovun-tarvuzlarning dong'i bugun olamni tutib turibdi. Chet ellarda bo'lib, buning ham guvohi bo'lganmiz.

Mirishkor qishlog'idagi kichik do'kon yonida to'xtadik. «Tong yulduzi» gazetasini berilib o'qiyotgan o'smir diqqatimizni tortadi.

– Bilimingizni oshirayapsizmi, aka? – gap tashladi Shohrubbek. – Bu gazetani men ham o'qib turaman.

Bolaning ko'zlarida halovat yuz ko'rsatadi:

– Qiziq gaplar yozilgan ekan!

Biz ham uni savolga tutdik:

– Shu yerlikmisiz?

– Ha, nimaydi?

– Mirishkor nima degani, bilasizmi?

– Bu yerlar ov qiladigan joy bo'lgan.

Shikor – ov degani. Mirlar kelib, har xil hayvonlarni ov qilishgan.

– Bu gaplarni qayerdan bilasiz?

– Bobom aytib bergan edilar.

– Qaysi maktabda o'qiyasiz?

– 20-maktabda.

– Maktabingiz chiroylimi?

– Voy-bo', biram chiroyli... Borib ko'rsangiz, og'zingiz ochilib qoladi.

Bolaning beg'ubor so'zidan beg'araz kulgan 20-maktab tomon yo'l oldik.

Maktab yo'l yoqasida joylashgan. Bir qavatli havorang binolar. Deraza raxlariga, tom peshtoqlariga oq tunuka qoplangan. Yerlarga suv sepilgan. Asfalt yo'lakchalar chetlariga safsar gullar ekilgan. Hovlida keng stadion. Undan narida sport zali.

– Chiroyli maktab ekan! – dedi Shohrubbek.

Hovlida tuman xalq ta'limi bo'limi mudiri Tohir Hasanovni uchratdik.

– Maktab to'liq ta'mirdan chiqdi, – dedi u. – 900 o'quvchiga mo'ljallangan o'quv dargohi ayni kunlarda zarur texnik jihozlar, o'quv qurollari, shuningdek, sinf xonalari yangi o'quv yiliga shay. Ayniqsa, sport zalining qurilgani bolalarimiz uchun ajoyib sovg'a bo'ldi, desak yangilishmayman.

Yonimizda turgan muallimlardan biri:

Davomi 5-betda

«ARSLON»NING PASAYISHI

Sarlavhani o'qiboq, Arslon ham pasayar ekanmi, degan gap xayolingizdan o'tishi tayin. Albatta, ayni kunlarda Arslon haroratining pasayadigan payti. O'zi gap nima haqda, deysizmi? 23-iyul kuni Asad oyi kirdi. O'zbekchada uni Arslon, deydi. E'tibor bergan bo'lsangiz, harorat birdaniga pasayib ketdi. Tabiat o'zgargani yo'q. U o'z vazifasini vaqtida bajaryapti. Bu kunlarda havoda bulut paydo bo'lib, yomg'ir yog'ishi tabiiy hol. Undan oldingi yil ham shunday bo'lgan edi. Mana, bu yil ham tabiat sizga, bizga sadoqatini bildiriyapti. Shu bilan havo pasayib ketadi, deya xavotirga bormang. Hali harorat yana qirq darajadan oshib ketishi mumkin. Bu ham Asad oyiga xos xususiyat.

Dehqon, chorvador bobolaringiz, fermer akalaringiz Asad oyidagi tabiat o'zgarishlariga qarab kuz oyi ob-havosini belgilaydilar. Chunonchi, o'yning so'nggi haftasi quruq kelsa, kuz yaxshi bo'ladi, deyishadi.

Yo aksincha, cho'l qushi – Qorabovurlar to'lda bo'lishsa, kuz erta boshlanar ekan.

Bu oyda dala ahli barcha imkoniyatlardan foydalanishga harakat qilishadi. Shuning uchun ham «Asad – ekiningni yasat», degan maqol mashhurdir.

Shu oyda go'sht, sut, tuxum yetishtirish ko'payadi. Cho'ponlar qo'zilarni yana bir karra saralaydilar. «Qo'y kerak bo'lsa, Asadda, jun kerak bo'lsa, Sumbulada qirqimni o'tkaz», deyishadi ular.

Asad oyida chashma suvlari kamayib, daryo suvlari ko'payadi. Qushlar issiq mamlakatlarga uchib keta boshlaydi. O'yning oxirida osmonda turnalar arqoni, o'rdak, g'oz va boshqa o'tkinchi qushlar tez-tez ko'rinib turadi.

Asad oyi 31 kun davom etib, 22-avgustda Sumbulaga, o'zbekcha aytganda, Boshqoq oyiga o'rnini bo'shatib beradi.

KO'ZLARI

topgani haqida

Boshi 4-betda

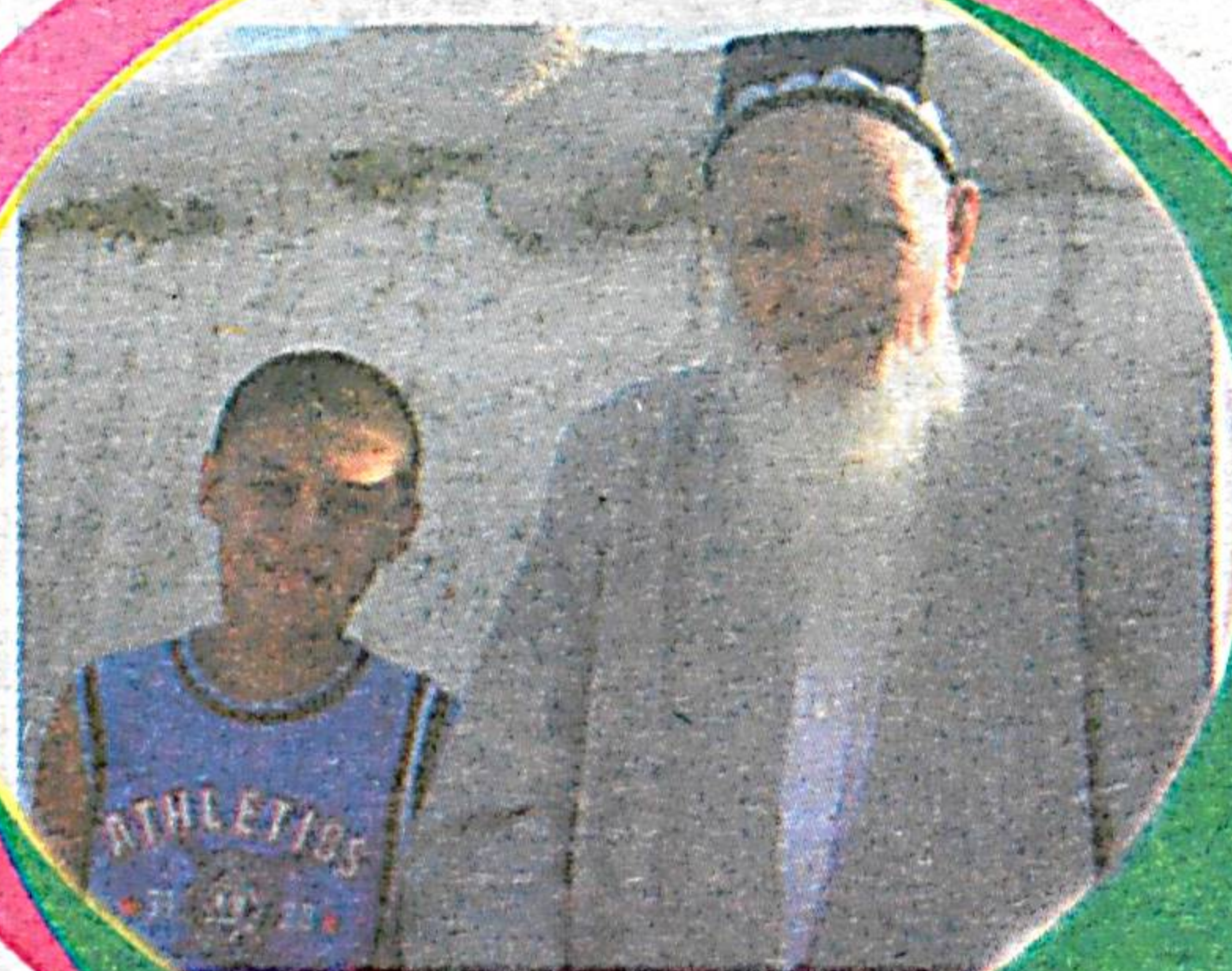
– Maktabning oldingi holati bilan hozirgisi o'rtasida yer bilan osmoncha farq bor, qarang, qanday chiroyli bo'ldi! – dedi minnatdor holatda.

Oddiy kishilarning ko'zlarida halovat nurlarini ko'rganingizda, sizning ham qalbingiz jo'sh urib ketadi.

– Bizning xonamizni ham ko'rib qo'ysangizlar! – dedi Fayzixon Nabiyeva yonimizga kelib hol-ahvol so'rasharkan.

– Sinf xonangiz rosa chiroyli bo'lsa kerak? – deya gapga qo'shildi Shohruhbek.

Opa unga savol nazari bilan qaradi:

– Nimaga unaqa deyapsiz, Shohruhbek?

Bola bola-da, ko'ngli beg'ubor, o'ylaganini aytadi.

– Chiroyli bo'lmasa, ko'rsatmas edingiz, opa! – dangalini aytdi u.

Samimiy beg'ubor kulgi yangradi.

3. MIRISHKORNING OPASI

Opani

besh-olti yildan beritaniyman. U kishi bilan Samarqand shahrida o'tkazilgan «Siz tarixni bilasizmi?» ko'rik-tanlovida tanishgan edik. Tanishuvimiz ham oddiy kechmagan. O'shanda opa 7 nafar o'quvchisini o'z yonidan pul sarflab ko'rik-tanlovga yetkazib kelgan va biz buni eshitib, uning fidoyiligidan quvongan edik.

Fidoyiligi faqat shundan iborat emas, albatta. Maktabda «Yosh tarixchi» to'garagi bor bo'lib, 30 dan ortiq o'quvchi unda ishtirok etadi. Maktab o'quvchilari opa boshchiligidan respublika va viloyat ko'rik-tanlovlari muntazam qatnashib kelmogda. Keyingi yillarda «Siz huquqni bilasizmi?» ko'rik-tanlovlari ishtirok etishib, faxrli o'rinlarni qo'lga kiritishdi.

Fayzixon Nabiyeva shu bilan cheklanayotgani yo'q. U vaqtli matbuotda

o'zining dolzarb maqolalari bilan qatnashib turadi. «Ulug' Amir o'gitlari», «Boqiy umr ziynati» hammualliflik kitoblari nashr etilgan.

– Biz onalar nafaqat uyda, xoh ko'cha-kuyda, xoh o'quv dargohlarida bo'lsin, bola to'g'risida o'ylaymiz, – deydi opa. – Shu pokiza dunyo, kelajagimiz vorislari uchun mehnat qilayotganimdan xursandman. O'ylaymanki, bugungi yaratib berilayotgan shart-sharoitlardan to'g'ri xulosa chiqargan bolalar va o'smirlarimiz ertaga yuzimizni yorug' qilishadi.

Xalq ta'limi a'lochisi Fayzixon Nabiyeva fidoyi murabbiy, mehribon muallima sifatida ishonch bilan fikr bildirdi. Kelajakka ishonib mehnat qilayotgan kishining biri ikki bo'lishi aniq. Ikkinchi jihati, o'qishda, mehnatda, fanda astoydil mehnat qilsa, odam o'z baxtini topadi.

– Chindan ham shu sohada baxtimni topib kelyapman va bundan xursandman!

Insonga bundan boshqa nima kerak?! Men opaning ko'zlaridagi halovatning yoni ranglarini ko'rib, ichimdan quvondim. Yurtning bolaparvar bir opasining yuragida shunchalik mehr, halovat, kuch, iroda bor ekan, xursand bo'lmay bo'lardimi?!

Fayzixon opa halitdan bir nima gap aytishga taraddudlanib turardi.

– 90 yoshli Ibrohim otamiz osh berayaptilar, o'tasizlarmi? – so'radi opa xayrlashar ekanmiz.

Shu orada Fayzixon opani qidirib kelgan yigit mirishkorlik ayollar uni chaqirayotganini aytdi.

– Mahalla-kuyning ishlari ko'p. To'y, sovcilik, qizlar, kuyovlar bilan gaplashish...uzr endi, biznikiga ham o'tinglar! – qo'lini ko'ksiga qo'ydi opa.

Mirishkorning opasi sira erinmagan ayol. Aslida bunday ayollar hasratdan, nolishdan, erinishdan begona bo'lalilar va ularning baxti ham shunda, deb bilaman.

4. BARAKALLA, SHOHRUHBEEK!

– Shohruhbek, oshga boramizmi? – degan savol bo'ldi.
– Osh o'z yo'lga, ammo men 90 yoshli boboni ziyorat qilgani bormasam bo'lmaydi! – dedi u.
Kattalarni hurmat qilgan kishi, albatta yaxshilik topadi.
– Barakalla, Shohruhbek! – deya uni maqtagan bo'lib yo'lga tushdik.
Ibrohim otani nafaqat Namanganda, balki yurtimizda ham yaxshi biladiganlar ko'p. Ertalabdan u kishining oddiygina hovlisi viloyat, tumanning e'tiborli kishilari bilan gavjum edi.
– 20-maktabni xo'p chiroyli qilishibdi, deb eshitib xursand bo'ldim, – deydi u kishi. – Baraka topishsin.
– Juda ham chiroyli bo'libdi, bobojon! – dedi Shohruhbek sodda, biyron tilda.
Bobo uning boshini siladi:
– Katta bo'lsangiz, shunaqa chiroyli binolar qurasizmi?
– Baland-baland, chiroyli binolar quraman, bobojon!
– Yashang, bolam! Siz menga endi nevara bo'ldingiz! – bobo o'rinlaridan turib, chopon, do'ppi, belbog' keltirib, unga kiygizdilar. Loppa-loyiq keldi. Aynan gavdasiga mos tikilgandek juda yarashdi. O'tirganlar havas bilan uni qutlashdi.
– Rahmat, bobojon, ishonehingizni oqlashga harakat qilaman! – deya so'z berdi Shohruhbek.
Biz ularni suratga oldik.

5. TOSH TAGIDAN CHIQQAN OQ ILON

Otaxonning yoshlik yillarini so'radik.

– Biz ko'p qiyinchiliklarni ko'rdik, bolam. 30-yillarda qama-qamalar boshlanib, kitob o'qishdan qo'rqib qolgan edik, desam, sizlar ishonmasligingiz mumkin. Hozirgi ma'rifatli kunlarni solishtirib ko'rsak, o'sha zamonlar ko'p yomon bo'lgan ekan.

Esimda, otam Sharifxo'ja Eshon bir talay nodir kitoblarni qayergadir yashirib keldilar. Ajdodlarimizdan qolgan shajara va qimmatbaho muhr bor edi. Otam bularni asray olmasak, bobolarimizning arvohlari bir umr chirqillab qoladi, qayerga yashiramiz, deya onamga maslahat soldilar. Onam Saidaxon yig'lab yubordilar. Otam bo'yin egib tashqari chiqib ketdilar. Oradan yillar o'tib, bir kuni otam meni anhor bo'yiga olib keldilar. «Yechinib suvga tush-da, anavi toshni ko'tar», dedilar. Suvga tushib, katta toshni zo'rg'a ko'tardim, uning ostidan bir oq ilon chiqdi. Ikki-uch metrcha kelar, juda katta edi.

– Qo'rqmadingizmi, bobojon?

– Qo'rqdim, ammo rahmatli otamiz: «Qo'rqma, tegmaydi», dedilar va bir nimalar deb pichirlar ekanlar. Ilon o'rmalab qabrston tomon ketdi. Tosh tagidan chiqqan kichkina sandiqchani otamga uzatdim. Keyinchalik otam sandiqchadagi shajaramiz va muhrni menga berdilar. «Ajdodlarimiz nasl-nasablari tarixi yozilgan hujjatlarni ehtiyot qil, bir kun kelib, elimizga kerak bo'ladi», deb tayinladilar. Mana, o'sha kunlarga yetdik. Hazrat Ahmad Yassaviy bobomiz: «Tog'-u cho'lni bo'ston qilg'il yoshing birla», deganlar. Kundan-kunga obod bo'layotgan yurtimiz yana-da gullab-yashnasin, o'g'il-qizlarimiz bilimli, odobli, hurmatli bo'lsinlar!

– O'sha hujjatlar va muhrni shuncha yil qanday saqladingiz, bobojon?

– Omonatga xiyonat qilib bo'lmaydi, bolam! Uni otamiz menga ishonib, omonat qoldirgan edilar. Xalqqa yetkazdim, endi xotirjamman. Sendek oqil nevarali ham bo'ldim. Xudoga shukr, bolam!

6. SUHBATLARINGGA TO'YMADIM

Ibrohim otaga gazetamiz to'g'risida va yo'ldagi voqeani ham gapirib berdik.

– Bolalar va o'smirlarning o'z gazetolari bor, bunga shukr qilsinlar. Biz bolalik damlarimizda tushimizga kirmagan mo'jiza edi bu. Bolalarimizni, yoshlarni yaxshi ishlarga, ilm olishga da'vat etib, kattalarimizga qanot bo'layotgan ekansizlar, sizlarga faqat yaxshiliklar yor bo'lsin, deymen, bolam!

Suhbatimiz ancha davom etdi.

– Yaqinda Toshkentga boraman, – dedi u kishi. – Yana suhbatlashamiz. Suhbatlaringga to'ymadim. Toshkent – qadim shahar.

– Shahrimizning 2200 yilligi nishonlanadi, bobojon! – yana gapga qo'shildi Shohruhbek.

– O'rganishga arziqli tarix, bolam. Borganimda, yangi qurilishlarni, qadim manzillarni ko'rsatasanmi?

– Albatta, bobojon, o'zim Sizni «Neksiya»da olib yuraman!

– DAN sizga ruxsat bermaydi! –

deya hazillashdim.

– Bort injenerlik qilaman! – dedi u sodda, ammo qat'iy ohangda.

Shohruhbekning bu gapidan yengil tortib huzur qilgan bo'lsak, otaxonning bahorgi ilk g'unchadek tovlanib turgan nuroniy yuzlarida halovatning tiniq ranglari ajib jilolanayotganini ko'rib xursand bo'ldik.

– Yaxshilikka intildim va shu baxtni, tinch zamonni, hurmat-e'tiborni topdim, – dedi u kishi qaytar chog'imizda.

Shohruhbek esa:

– Yuz yoshingizda ham kelaman! – dedi samimiy, beg'ubor ohangda.

Yana o'n yildan so'ng yurtimiz 27 yoshga to'ladi. 17 yoshingda o'g'illaring yaxshi niyat qilib turgan ekan, jonajon yurtim, u kunlarda baxtlar qurshovida bundan-da ajib suhbatlar bo'lishi turgan gap. Bil'aks, «Yaxshi niyat – yarim davlat».

To'lqin HAYIT

VER

Yoz yozib keng dasturxon,
Siylar bani basharni.
Boshlab yuborgan dehqon
Dalasida hasharni.

Quyosh oshib haddidan,
Olov purkar beayov.
Oy sevinib qaddidan,
Anhorda kezar yayov.

Dehqon kaftidan qonib,
Suv simirar qir-dala.
Ko'k gumbazda quvonib,
Qushlar uchar bir gala.

Xat tashiydi shamollar,
Majnunatlar ko'rar tush.
Ishkomlardan mo'ralar,
Quralay charos kishmish.

Yig'ib gullar shirasini,
Bolarilar tolismas.
Aytam gapning sirasini,
Yer jannatdan qolishmas.

MUZQAYMOQ

Qo'shnimning kenja o'g'li,
Nafsi o'tkir Nor quvnoq.
Oyisidan yashirib
Yebdi to'rtta muzqaymoq.

Azobin tortar mana –
Shishib ketgan tomog'i.
Ko'rpaga burkansa ham,
Qaltirar hammayog'i.

– Kasalmasman, ko'z tekkan,
Deydi pinagin buzmay.
Shu holda ham ekrandan
Yotar ko'zlarin uzmay...

Nasiba AHMADJONOVA

BOBUR

Zahiriddin Muhammad Bobur
Ham shoh edi, ham ulug' shoir.
Saltanatni u obod etdi,
Ko'plab g'azal, devonlar bitdi.

BOG'DA UCHAR KAPALAK

Gullar quchib bir talak
Bog'da uchar kapalak.
Quvib Mansur, Hilola
Terga botdi Zilola.

Tutqich bermay uchadi,
Gul shoxini quchadi.
Yalinib shunda Jasur
Deydi: – Uchma, to'xtab tur!

Qanotingni silayin,
Senga mehrim berayin.
Bog'imizda uch, mayli,
Ozor bermagin, Xayri.

Mirzakarim
O'TBOSAROV,
Toshkent viloyati,
Yangiyo'l tumanidagi
27-maktab o'quvchisi

Hindistonga borgan chog'lari
Yashnatdi u bog'-u rog'larni.
«Boburiy» deb ataldi bog'i,
Oqar unda kavsar bulog'i.

Qaytolmasdan yurtiga sulton,
Qalbin mangu o'rtadi armon.
Dili sog'inch to'la nidodir,
Shoh Zahiriddin Muhammad Bobur.

BOLALIK

Kunlar o'tar, oy o'tar,
Quyosh chiqar, kun botar.
O'tib borar bolalik
Kim aytar ortga qaytar?!

VILLAR YOMG'IRLARI

Yillar yomg'irlari yog'ib o'tdilar,
Xazon yaproqlari kuyib ketdilar.
Dilimga alamlar ko'mib o'tdilar,
Lekin sen qalbmindan yuvilmading hech.

Osmonlar bulutga to'lib ketsa ham,
Bog'larning barglari xazon bo'lsa ham.
Ko'zlarimga qancha yoshlar to'lsa ham,
Lekin sen qalbmindan quvilmading hech.

Yodda qoldi faqat shirin xotira,
O, Xudoyim har bir ishga qodir-a.
Endi sensiz yashash menga og'ir-a,
Lekin sen qalbmindan quvilmasan hech.

Muqaddas SAIDOVA,
Navoiy Davlat pedagogika instituti
qoshidagi akademik-litseyning 1-guruh
talabasi

O'smirlik eshik ochar,
Boshlanar hayronalik.
Quyosh dilga nur sochar,
Ortda qolar bolalik.

U shuncha o'tgaydir tez,
Umri qisqa, loladek.
Sog'ingum seni har kez,
Dil ardog'im – bolalik!

Ra'noxon XAYRULLAYEVA

Davomi. Boshi o'tgan sonlarda.

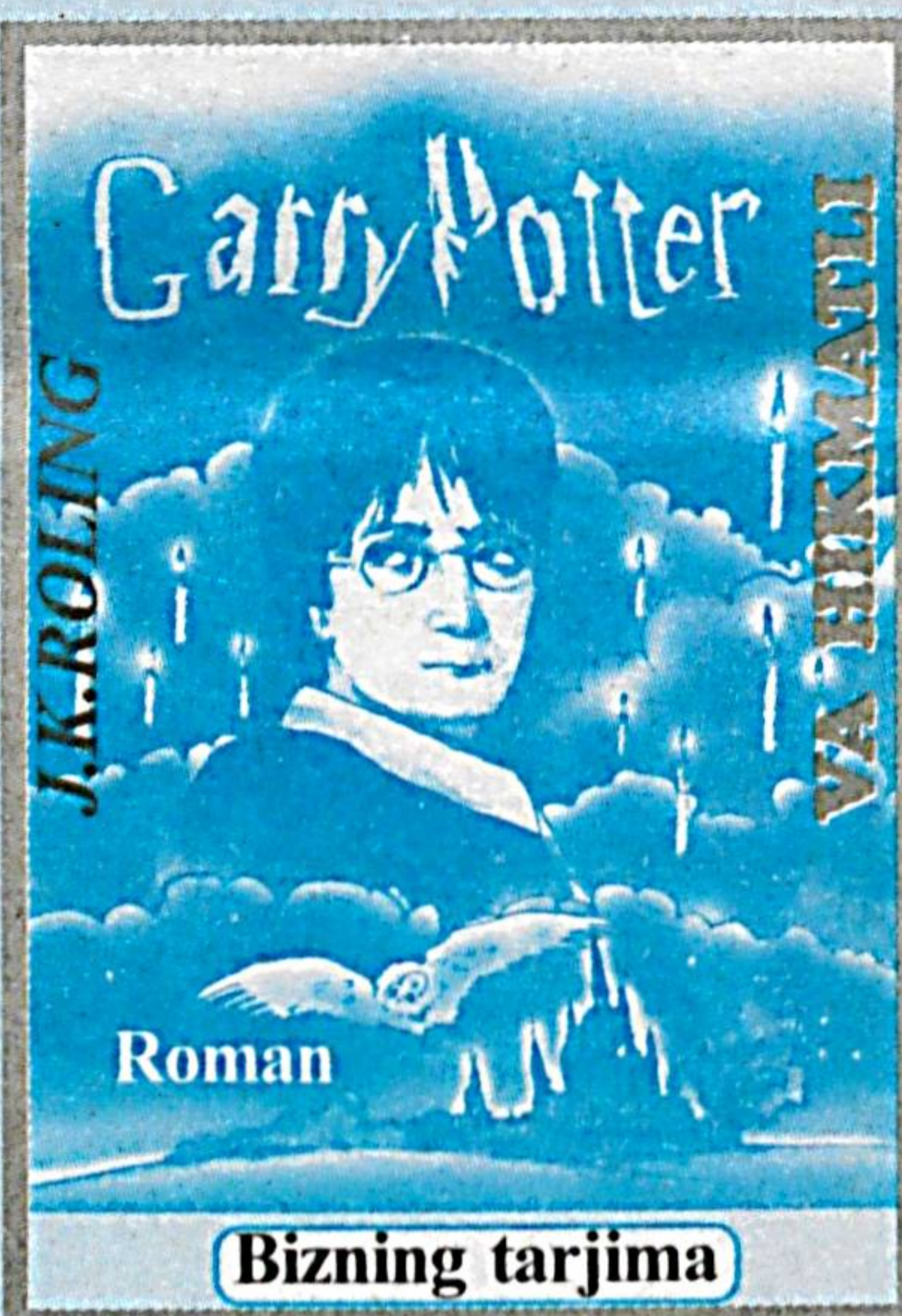
Shu bois ana shu sirli notanish kimsalarni hisobga olmaganda, Garrining hech kimi, hatto do'stlari ham yo'q edi. Maktabda Dadli va uning sheriklari har doim qopsimon eski-tuskilar kiyib, siniq ko'zoynak taqib sayr qiladigan bu g'alati Garri Potterni yomon ko'rishlarini hamma bilardi, Dadli bilan esa pachakilashmaslikni afzal ko'rishardi.

Xullas, Garri bu yorug' dunyoda yolg'iz edi va aftidan u hali uzoq yillar mobaynida bunday yolg'izlikda qolishga mahkum edi uzoq-uzoq yillarga...

Kimdanligi noma'lum xatlar

Garrini ilgari hech qachon Braziliya iloni voqeasi tufayli bo'lgani kabi bu qadar jazolashmagandi. Nihoyat, uning qaznoqdan chiqishiga ruxsat berishganida, yozgi ta'til boshlangan edi. Dadli esa yangi videokamerani, masofadan boshqariluvchi samolyotni sindirib ulgurgan va poyga velosipediga ilk bor o'tirganidayoq Tis ko'chasini qo'ltiqayoqqa suyangancha kesib o'tayotgan Figg xonimga borib urilgan hamda yiqilgan ayol hushidan ketgan edi.

Garri maktabda darslari tugaganidan shod edi, biroq, endi Dadlidan va har kuni uning uyiga keladigan oshnalaridan yashirinadigan joy yo'q edi. Pirs ham, Dennis ham, Malkolm ham, Gordon ham – hammalari sog'lom va miyasiz edilar, ammo Dadli ular orasida eng sog'lomi va eng nodonligi bois, ularning yetakchisi edi va butun guruh nima bilan mashg'ul bo'lishini u hal

ajralishi kerak edi. Dadlini bir vaqtlar Vernon amaki o'qigan xususiy maktab – «Vonings»ga o'tkazishgandi. Aytgancha, o'sha maktabga Pirs Polkissni ham joylashtirishgandi. Garrini esa eng oddiygina umumta'lim maktabi «Xay Kameron»ga berishdi. Bu Dadliga juda kulgili tuyuldi.

– Bu maktabda yuqori sinfdagilar birinchi kundanoq yangi kelgan bolalarning adabini berishadi, – darhol kalaka qilishni boshladi Dadli. – Yuqoriga chiqib, bir sinab ko'rasanmi?

Garri sal avvalroq, to Dadli aytilgan gap ma'nosini anglab yetaman deguncha juftakni rostlab bo'lgandi.

Iyul oyi kunlaridan birida Petunya xola Dadlini Londonga olib borib, unga deb «Vonings» maktabining maxsus libosini xarid qilmoqchi bo'ldi. Garrini esa Figg xonimnikiga tashlab ketishdi. Qanchalik ajablanarli bo'lmasin, endi Figg xonimning uyi avvalgidan ko'ra ancha yoqimliroq edi. Ma'lum bo'lishicha, u mushuklaridan birini bosib olib, oyog'ini sindirib qo'ygan ekan, o'shandan buyon ularga nisbatan endi ilgaridek ishtiyoqli muhabbat bilan yonmayotgan ekan. Shu bois u Garriga mushuklari suvratlarini ko'rsatmay qo'ygan va unga hatto oynayi jahonni ko'rishiga ham ruxsat berdi, yana uni ta'miga ko'ra javonda kamida o'nlab yillar yotgan shokoladli keks bilan mehmon qildi.

O'sha kuni kechqurun Dadli yangi libosini kiyib, mehmonxonada gerdayib qadam tashlardi. «Vonings» maktabi o'quvchilari to'q gilosrang frak, oftobrang kalta shim va kanote deb atashadigan somon shlyapa kiyishardi. Yana ular muallimlari ortida bir-birlarini do'pposlovchi tayoq ko'tarib yurishardi. Bu maktabdan keyin boshlanajak kattalar hayotiga yaxshi tayyorlanish deb hisoblanar edi.

O'zining yangi libosida gerdayib yurayotgan Dadliga nazar tashlab, Vernon amakining ko'ngli nihoyatda bo'shashib ketdi va shang'i ovozi bilan – u o'z hissiyatlarini

qilardi. Ularning butun guruhi Dadli suyan sport – Garrini ovlash bilan shug'ullanish kerakligini ma'qullardi.

Shu sababli, Garri iloji boricha vaqtini ko'proq uydan tashqarida, yaqinroq joylarda sang'ib o'tkazar hamda ta'til tugashiga unchalik ko'p vaqt qolmadi, deb o'zini ovutar, u tomondan mittigina umid uchquni chaqnayotgani haqida o'ylardi. Sentabrda u o'rta maktabga borishi va nihoyat, Dadli bilan

shang'ilik bilan xaspo'shlardi, bu uning hayotida eng ajoyib lahzaligini bildirdi. Petunya xola xususida aytadigan bo'lsak, u o'z hissiyatlarini yashirib o'tirmadi va ho'ngrab yubordi, keyin esa bu katta bo'lib qolgan chiroyli yigitcha uning mittigina o'g'ilchasi, aziz qarqunog'i ekanligiga sira ishongisi kelmayotganini hayqirib aytdi. Garri esa hatto og'zini ochishga ham qo'rqardi. U ichidan otilib chiqayotgan kulgisini bor kuchi bilan zo'rg'a to'xtatib turar, lekin u shunchalar bosib kelardiki, bolaga xuddi hozir qovurg'alari yorilib, xoxolab yuboradigandek tuyulardi.

Ertasi kuni Garri nonushtaga kirgan chog'ida, oshxonada qo'lansa hid anqirdi. Ma'lum bo'lishicha, bu badbo'y is idish yuviladigan joyda turgan katta tunuka idishdan chiqayotgan ekan. Garri yaqinroq borib qaradi. Uning ichi isqirt lattalarga o'xshagan nimadir suzayotgan kulrang suvga to'ldirilgan edi.

– Bu nima? – so'radi u xolasidan.

Xola lablarini qimtdi, u Garri biror savol berish uchun jasorat qilgan chog'ida har doim shunday qilardi.

– Sening yangi maktab libosing.

Garri idish ichiga yana bir qarab qo'ydi.

– Ha, to'g'ri, – dedi u. – Uni albatta ivitib qo'yish zarurligiga sira aqlim yetmabdi.

– O'zingni ovsarlikka solma, – keskin dedi Petunya. – Dadlining eski libosini ataylab kulrang bo'yoqqa bo'yayapman. Bo'yab bo'lganimdan keyin u yangidek bo'ladi.

Garri bunga ishongisi kelmasdi, lekin bahslashishni lozim topmadi. U o'zining «Xay Kameron»dagi birinchi kunida qanday ko'rinishda bo'lishi to'g'risida o'ylamaslikka tirishib, hoynahoy, egniga mamontning churuk terisini ilib yasanib olgandek ko'rinsa kerak, deya stolga o'tirdi.

Oshxonaga Dadli bilan Vernon amaki kirib keldi va ikkovi ham shu zahoti burunlarini jiyirishdi. Garrining yangi libosi, hidi ularga yoqmagani aniq edi. Vernon amaki, odatdagiday, gazeta o'qishga tutindi, Dadli esa endi doim qo'lida olib yuradigan tayog'ida stolni taraqlatib ura boshladi.

Yo'lakdan tanish sharpa eshitildi, pochtachi eshik orasidagi maxsus tirqishdan xat va xabarlarini suqdi va ular yo'lakda yotgan sholcha ustiga tushdi.

– Dadli, bor, pochta olib kel, – deya buyurdi gazeta ortidan Vernon amaki.

– Garri olib kelsin.

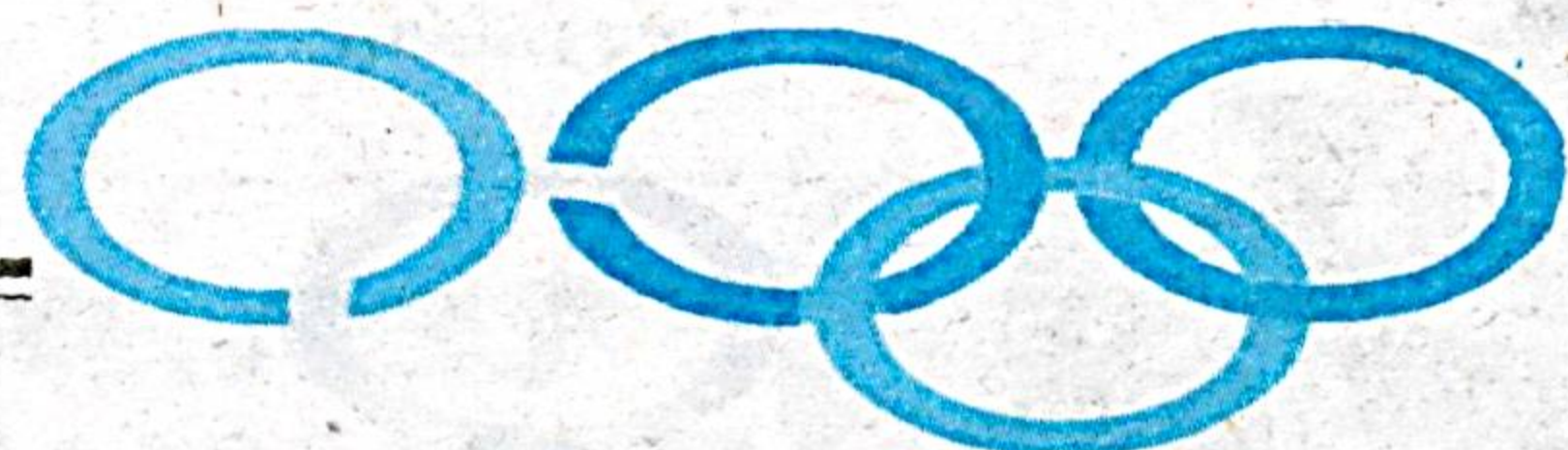
– Dadlini yuboring, – javob berdi Garri.

– Dadli, uni kaltaging bilan turtib qo'y, – maslahat berdi Vernon amaki.

Davomi bor

Gulchehra SA'DULLAYEVA
tarjimasi

Poytaxtdan Chorvoq tog'lari tomon yo'l olganimizda, G'azalkent shahridan boshlangan salobatli tog'lar bizni tabiatning betakror go'zalligiga g'arq eta boshladi. Mo'jizalar bag'rida dam olayotgan bolalar bilan tezroq uchrashishimiz dilimizga shirin tuyg'ular baxsh etardi.

Bir tomoni Hisor, yana bir tomoni Chotqol tog' tizmalariga tutashib ketgan, Chorvoq sohilida joylashgan Toshkent shahar Irrigatsiya bo'yicha Bosh konstruktorlik markaziga qarashli «Konstruktor» oromgohiga yetib borishimizda tog' bizga yoz yomg'iri bilan peshvoz chiqdi.

Bu manzaradan tabiatning yana bir qudratini anglab yetdik. Hayratga tushib, quyoshning zavqini ko'rib, gullarning yuzidan o'pib bolalik sari talpinaverdik. Baxtiyor bolalikning ko'ngliga yo'l topishga oshiqardik...

Uzoq yo'l bosib, sizlar bilan oromgoh bag'rida suhbatlashish, tadbirlaringizda birgalikda ishtirok etish, xayrli ishlarimizning tongi ila uyg'onishni astoydil niyat qilgandik-da.

Oromgohda 22 yildan buyon Bosh direktor bo'lib ishlab kelayotgan Ubaydulla aka Hayitmetov bobomiz Ibn Sinoning:

Onasining qornidayoq go'dakni qil ehtiyot,

Unga biror ofat yetmay tug'ilsin u barhayot, degan purma'no so'zlarini uqqandek, baxtli bolalikning beg'ubor ko'ngliga kirib bormoqlikni hadya etdilar.

Asli kasbi quruvchi bo'lgan Ubaydulla aka bizga oromgoh haqida gapirib berdilar:

– «Konstruktor» oromgohimiz 41 yoshda. 1991-yilda qo'shimcha 1 ta medpunkt va 2 ta yotoqxona qurilgan. Futbol maydoni, cho'milish suv havzasi bolalarning eng sevimli joyi.

Oromgohimiz Yangiqo'rg'on qishlog'ining Mozorsoy daryosidan oqib keladigan shifobaxsh buloq suvi bilan ta'minlangan. 4 mavsumda bolajonlar mazza qilib dam oladilar.

Bolajonlar Prezidentimizning «Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch» kitobi bilan tanishyaptilar.

Atrofi baland tog'lar, kekxa dov-daraxtlar bilan o'ralgan bu maskanda bizga yoqqani ma'naviyat va ma'rifat xonasidagi tartib bo'ldi. Xonaga kirishning o'zidagi saranjom-sarishtalik devorlarga osilgan rang-barang rasmlarga befarq bo'lolmadik. Yoshi 60 ga yaqinlashib qolgan kimyo fanlari nomzodi Malika opa Sagatovaning yoshlardek g'ayrat-shijoatiga havas qildik.

Dam olayotgan tengdoshlaringiz ham Malika opaning mehribonligidan xursand bo'lib, shunday deyishdi:

Zohida Shomahmudova, 13 yosh:

– Oromgohga birinchi kelishim. Uyimni sog'inib qolyapman. Malika opaning yonlariga kelsam, kitoblar beradilar. Ularni hammamiz yaxshi ko'ramiz.

Saodat Ismoilova, 12 yosh:

– Yaxshiyamki, Malika opadek mehribonimiz bor. Ular bilan kun bo'yi suhbatlashib zerikmaymiz. Bugun nonushtadan so'ng asfaltga rasm chizdik. Mening tabiat haqidagi chizgan rasmimga sovg'a berishdi.

Behzod Nosirov, 8 yosh:

– Oromgohda yosh futbolchi bolalar bilan do'stlashdim. Ularning chaqqonligi chindan ham «Paxtakor»chilarga mos ekan.

Hademay, tog' bag'ridagi ertaknamo kunlar ortda qoladi. Baxt gullarini o'z rangida ko'rgan, iziga yalpizlar to'kilgan bolalik endi yangi o'quv yili bilan uchrashadi. Yangi orzular, buyuk siylovlar ila olov bo'lib o'quv dargohlarini to'ldiradilar. Maroqli dam esa, ishonamizki, ularning umrini gullarga burkaydi.

Sahifani Ma'mura Yigitali qizi va Feruza Soyibjon qizi tayyorlashdi.

MEHRIBON DINA OPA

Dina opa oromgoh shifokori. Uning mehribonligi, shirinso'zligidan erkalan-gan bolajonlar bir bahona topib bo'lsa-da, uning huzuriga oshiqadilar.

– Uyga kelishimizga ikki kun qolganda, Sardor, Valixon, Ahmadjon kasal bo'lib qolishdi. Dina opa harorati baland bemor bolalarga zudlik bilan ukol qildilar, – deydi Farruh.

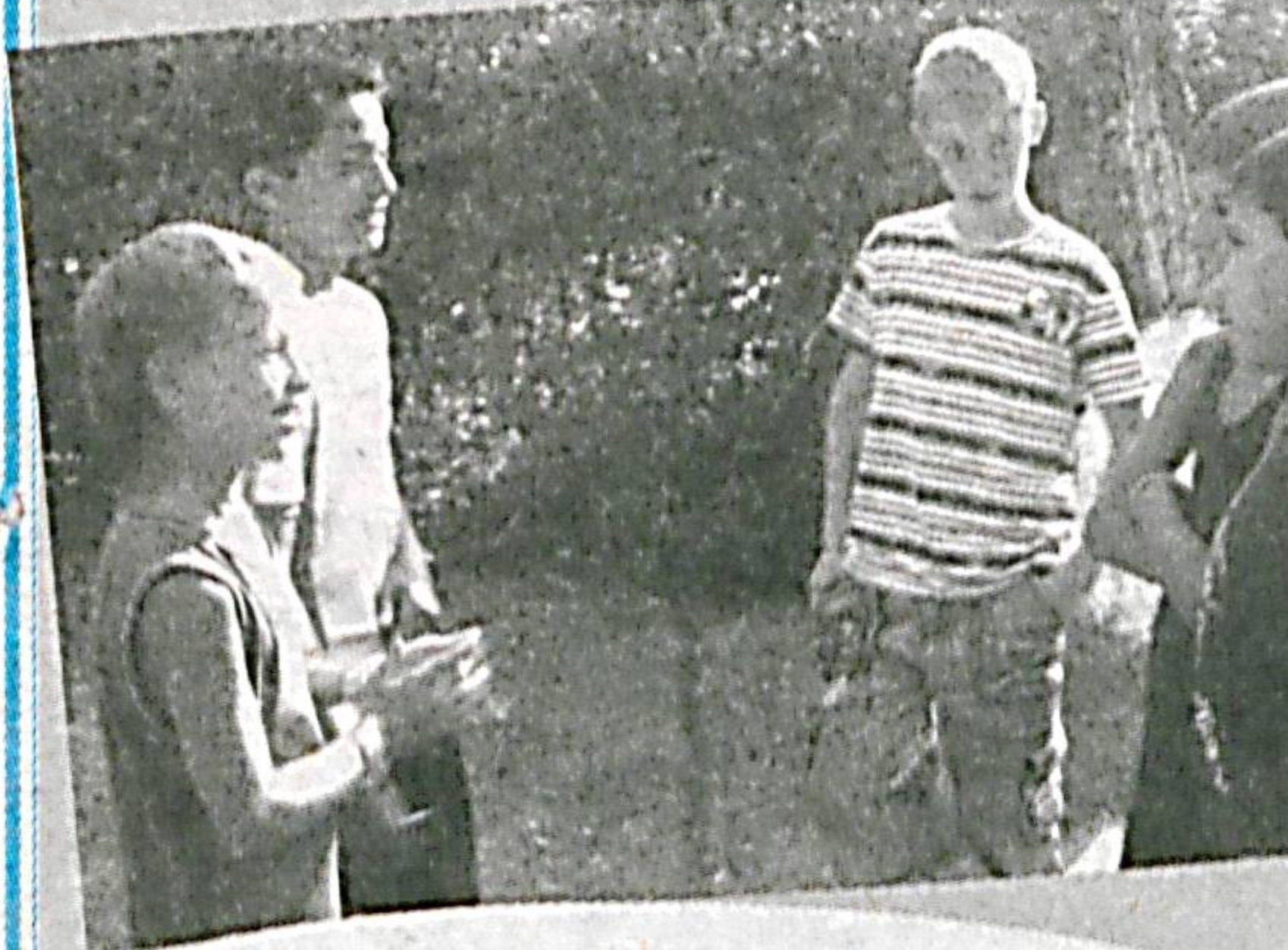
– Biz o'rtoqlarimizni ko'rgani borganimizda, oq xalatli Dina opamizni ishlari ko'pligini bildik, – deydi Yusufjon.

Shifokor Dina opangizni chindan ham onadek kuyunchakligi rost. Tun-u kun ishlari ko'p shifokor opa bemor bolalar qoshida mijja qoqmay o'tirib chiqqaniga o'zimiz guvoh bo'ldik.

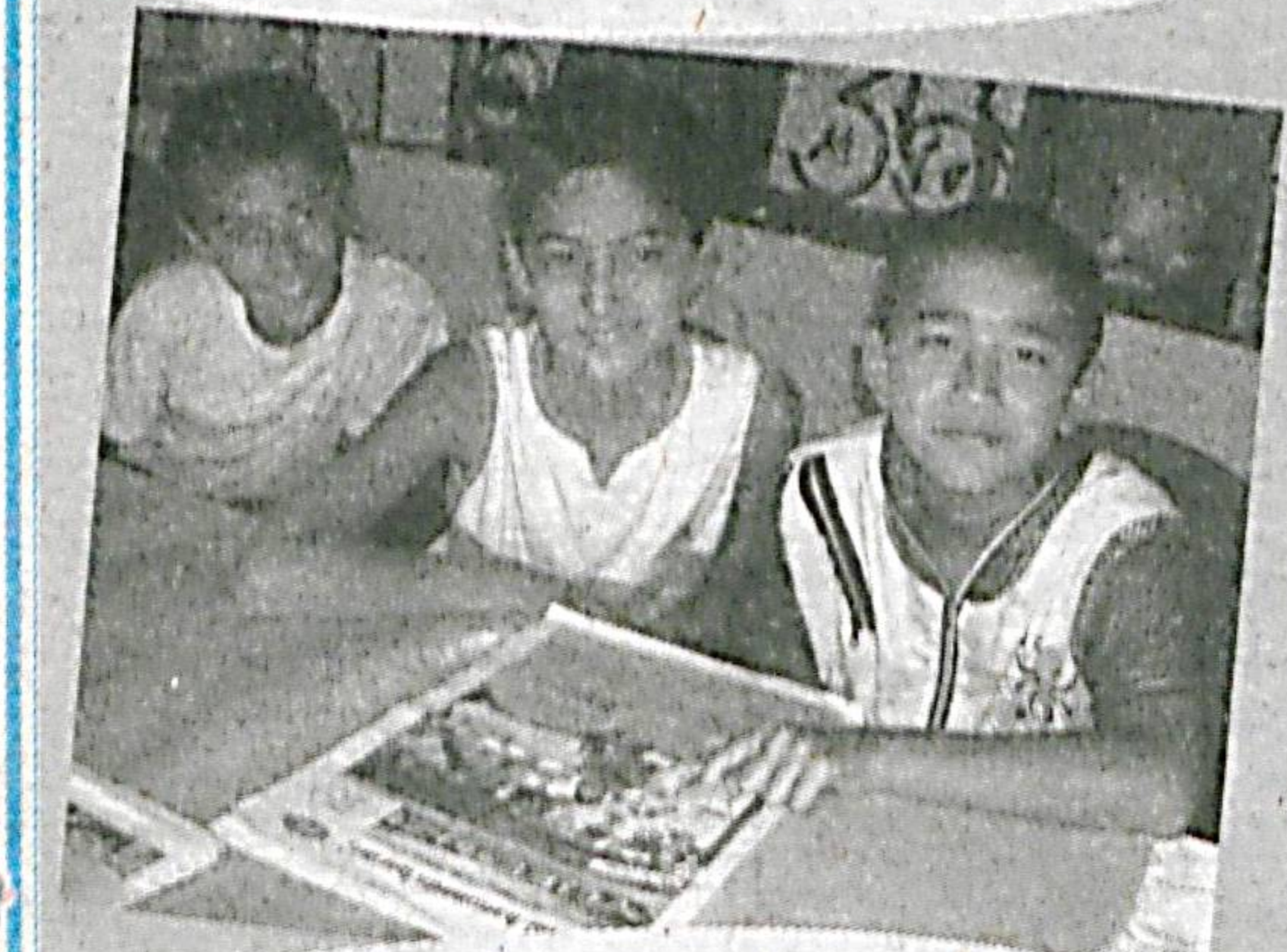
«Paxtakor» futbol akademiyasining bo'lajak futbolchilarini yaxshigina aktyorlik mahoratlari bor ekan.

– «Konstruktor» oromgohimiz 41 yoshda, – deydi Ubaydulla aka Hayitmetov.

Oromgohda do'stlashish yaxshi.

«Tong yulduzi»ni mazza qilib o'qidik.

BUGUNNING

«Yangi avlod – 2007» bolalar ijodiyoti festivali g'olibi Farg'ona viloyati, Bag'dod tumanidagi 22-maktab o'quvchisi Sayohatxon Sobirova. U yoshligidan san'atga atohida mehr qo'yib ulg'aydi. Maktabdagi barcha tadbirlarda faol ishtirok etib, bir necha bora «Maqto'v yorliq»lari bilan taqdirlangan.

«YANGI AVLOD»LARI

Uning san'atga bo'lgan qobiliyatini sezgan

ota-onasi Bag'dod tumanidagi 16-bolalar san'at maktabining «Qashqar rubobi» sinfiga o'qishga berishdi. Sayohatxon tomonidan ijro etilgan qo'shiqlarni tomoshabinlar katta qiziqish bilan tinglashdi. Ayni paytda M.Qori-Yoqubov nomli Respublika ko'rik-tanloviga tayyorgarlik ko'rmoqda. U kelajakda Munajatxon Yo'ldiyeva, Nasiba Sattorovalar kabi el sevgan san'atkor bo'lish niyatida.

Nazokatxon TOJIBOYEVA

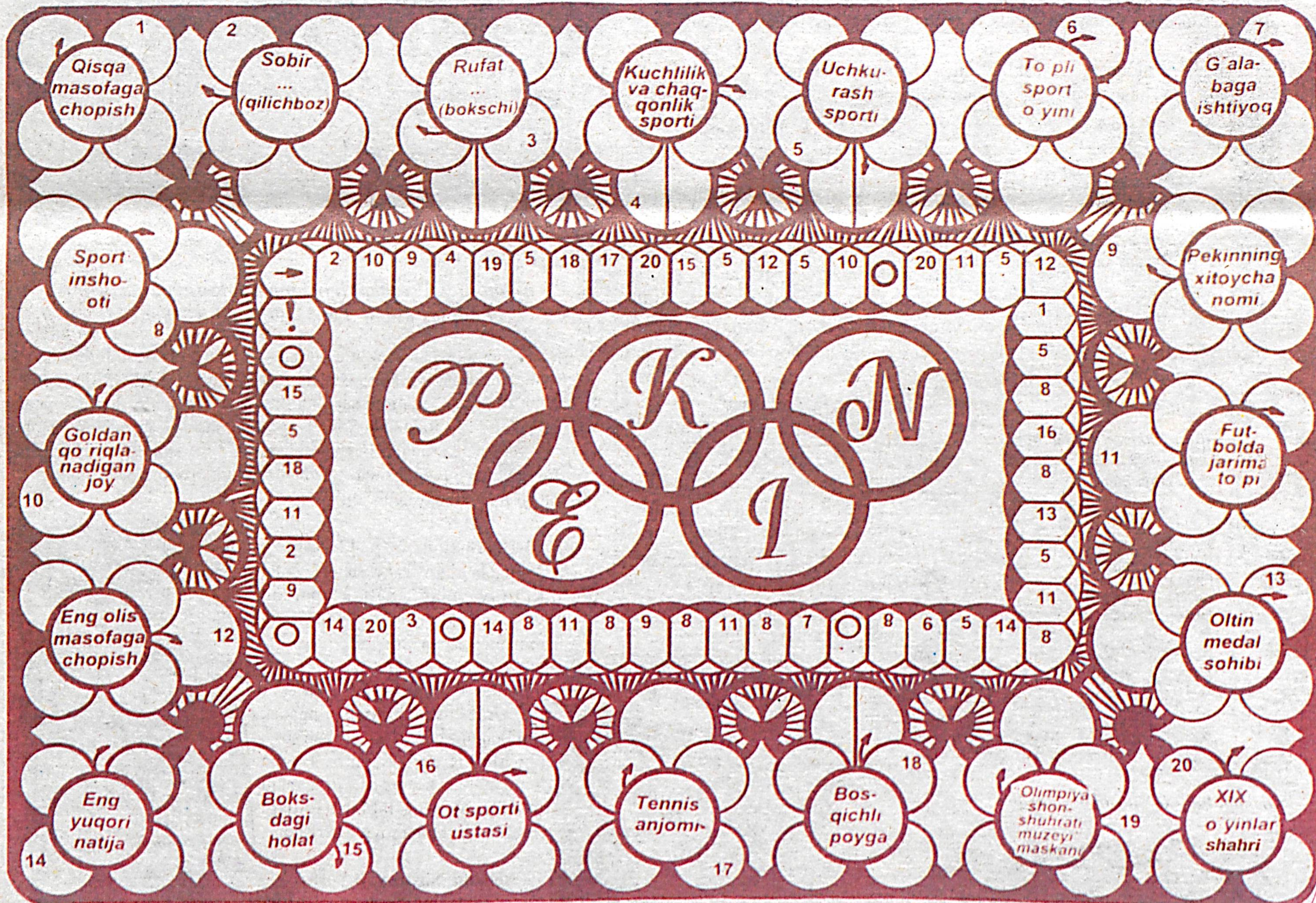

Bahrom KALONOV
chizgan surat

«OLIMPIADA O'VINLARI»

TOPSHIRIQLI AYLANMA SKANVORDI

Avvalo, ta'riflari bo'yicha javoblarini belgilangan xonadan soat mili yo'nalishida yozish bilan skanvordni to'ldiring. So'ng, shaklning o'rta qismidagi raqamlarni hal eting. Bunda ulardan Vatanimiz sportchilariga bildirilgan ezgu tilaklarimizni bilib olasiz.

Foziljon ORIPOV tuzdi

Muassislar:

O'zbekiston Matbuot va axborot agentligi,
O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi,
«KAMOLOT» yoshlar ijtimoiy harakati Markaziy Kengashi,
«SOG'LOM AVLOD UCHUN» hukumatga
qarashli bo'lgan xalqaro xayriya jamg'armasi.

BOSH MUHARRIR:
To'liqin HAYITOV

Dizayner va sahifalovehi:
Zuhra
MUXSIMOVA
Navbatchi:
Feruza
SOYIBJON qizi

Gazeta
O'zbekiston
Matbuot va
axborot
agentligida
0208-raqam
bilan 2007-yil
2-fevralda
ro'yxatdan
o'tgan.

TAHRIR HAY'ATI:
G'ayrat SHOUMAROV,
Dilbar ALIMJONOVA,
Qahramon QURANBOYEV,
Jabbor RAZZOQOV
(«O'zbekiston» NMIU Bosh
muharrir o'rinbosari),
Dilmurod RAHMATILAYEV,
Dilshoda DADAJONOVA,
Feruza JALILOVA
(Bosh muharrir o'rinbosari)

Manzillimiz:
700129,
Toshkent shahri,
Navoiy ko'chasi, 30-uy.
Obuna indeksi: 198.
e-mail: tong1924@mail.ru
Tel: 244-27-25, 244-63-08
Tel./faks:
(99871) 244-38-10

Rassom:
Feruz MATYOQUBOV

«O'zbekiston»
nashriyot-matbaa ijodiy
uyida
chop etildi.
Haftaning
dushanba kuni chiqadi.
Shakli A-3,
2 bosma taboq.

Adadi - 22755
Buyurtma N: J 5681